

Versie juli 2023

INTERMEDIAIR TRAJECT BRABANT (werktitel)

Houvast voor het begeleiden van scholen bij het borgen van visie en ambities voor cultuuronderwijs
Voor: Intermediairs cultuureducatie

DE ROUTE BEPALEN

Indicatie: twee à drie gesprekken met de cultuur coördinator(en) / directie / team

Voordat er gestart kan worden met de samenwerking, worden de verwachtingen tussen jou als intermediair en de school afgestemd tijdens een (intake)gesprek. Denk hierbij aan tijd, middelen en rolverdeling. Bespreek ook de huidige situatie op de school. Waar staan ze nu?

Verken in grote lijnen waar de school naar toe wil bewegen. Richt dit zich op activiteiten in de klas, inzet van een vakdocent? Vakgericht of vakoverstijgend? Verbredend of verdiepend? Is er een wens voor professionalisering?

Verder formuleert de school in deze fase een visie en – daarmee samenhangend – ambities voor cultuureducatie. De visie is gebaseerd op de schoolvisie en bijbehorend onderwijsconcept. Ambities zijn meer toegespitst, bijvoorbeeld wat leerlingen daarbij concreet (mee)maken of specifiek bereiken. Om draagvlak en éénstemmigheid te creëren wordt het hele team hierbij betrokken.

Als er veel wisselingen in een team zijn of belangrijke sleutelfiguren wegvallen, kun je terugpakken op de opbrengst van de fase 'Route bepalen' en sommige stappen die hierbij horen herhalen.

Checklist

- Verwachtingen en wederzijdse afspraken over tijd, geld en rolverdeling zijn vastgelegd.
- De huidige situatie op school is in kaart gebracht.
- Een eerste richting is verkend: vakoverstijgend of vakgericht? Verbreden of verdiepen?
- De school heeft een visie op cultuureducatie geformuleerd en één of meerdere ambities op leerling niveau (Wat willen we concreet bereiken? Wat gaan we doen?).
- Er is een (aanzet tot) cultuurbeleidsplan waarin bovenstaande punten zijn vastgelegd.
- Het team heeft inspraak gehad in de visie en ambities en de scholingsbehoefte is opgehaald.

UITVOEREN

Indicatie: (jaarlijks) twee à drie gesprekken met de cultuur coördinator(en)

In deze fase start de school met het uitvoeren van hun culturele activiteiten. Op basis van de visie en ambities worden keuzes gemaakt: welke activiteiten zijn (niet meer) passend en welke moeten worden aangepast? Met instrumenten ondersteun je in deze fase de school om hun programma kritisch te bekijken en waar nodig aan te scherpen.

Stel eventueel jaarlijks samen een activiteitenplan op. Hierin kan de gewenste opbrengst voor de leerlingen concreter uitgewerkt worden.

Bespreek hoe de school hun activiteiten in praktijk brengt; wat ze zelf oppakken, wat ze samen met de culturele omgeving doen en welke aanbod er nog mist om van buitenaf te halen, bijvoorbeeld voorstellingen of museumbezoek.

Als intermediair breng je verschillende aanbieders in beeld en maak je afspraken over de coördinatie en evaluatie van activiteiten.

Checklist

- De school heeft de invulling van hun cultuuronderwijs vastgesteld, passend bij hun visie en ambities.
- De school heeft de gekozen activiteiten (aanbod, inzet externe vakdocenten) gecoördineerd en geëvalueerd.
- Afhankelijk van hun ambities is de school gestart met professionalisering, de verbinding binnen- en buitenschools aanbod, etc.

ONDERHOUDEN

Indicatie: (jaarlijks) 1 gesprek met cultuur coördinator(en) / directie

In het verdere contact met de school ondersteun je hen om cultuuronderwijs steeds meer verdiepend en samenhangend te maken. Tijdens een voortgangsgesprek kijk je samen terug naar de opbrengst van eerdere fases en bepaalt de school waar ze *nu* staan ten opzichte van hun visie en ambities. Wat is er al gerealiseerd? En past dit nog bij wat de school wil? Een grote of abstracte visie of ambitie kan meer focus krijgen of meer worden toegespitst op leerling niveau. Vervolgens worden kansen en vervolgstappen geformuleerd, bijvoorbeeld rondom professionalisering.

Besprek in deze fase hoe de school de opbrengst van het traject wil borgen en hoe (nieuwe) collega's worden meegenomen. En hoe ze de culturele ontwikkeling van leerlingen volgen hierbij.

Checklist

- Er is een voortgangsgesprek gevoerd waarin de stand van zaken rondom visie en ambities is besproken en vervolgstappen zijn bepaald.
- De school heeft in beeld hoe de opbrengst van het traject wordt geborgd, zoals visie, plan, lesinhoud, meenemen (nieuwe) teamleden etc.
- Er is besproken hoe de school de culturele ontwikkeling van hun leerlingen wil volgen.

Een doorlopend traject 'op maat'

Het traject verloopt niet lineair, de fases komen vaker terug en verdiepen zich. Maatwerk is hierbij vanzelfsprekend. Iedere intermediair en school bepaalt zelf het tempo, de aanpak en volgorde. Door kleine, haalbare stappen te zetten is de kans op succes groter. Bij sommige scholen is het bijvoorbeeld beter om (een deel van) de checklist in een later stadium aan bod te laten komen. Of om in de tweede of derde fase te starten. Ook bijbehorende instrumenten zijn naar eigen inzicht te gebruiken.

Opbrengst in de praktijk

De ervaring leert dat door fases vaker te herhalen, je merkt dat een school kernachtiger onderbouwt waarom ze wel of niet voor een activiteit kiezen. Er ontstaat een specifiekere vraag richting cultuuraanbieders. Het team onderschrijft de waarde van cultuureducatie en handelt hiernaar in de activiteiten voor leerlingen. Kortom, de school neemt verantwoordelijkheid voor de ontwikkeling van hun cultuureducatie en maakt onderbouwde keuzes. En dat is 'merkbaar' tot in de klas.